

Emlékezés és felejtés

Zsoltárok 103.

Bevezetés

Észrevettétek már ti is azt, hogy az ember olyan dolgokat hajlamos elfelejteni, amiket pedig sohasem lenne szabad, és olyan dolgokat viszont, amiktől sokkal jobb lenne megszabadulnia, azokat sehogyan sem tudja kivenni a fejéből. Ezen az estén, az év utolsó napján és utolsó közös istentiszteletünkön, az emlékezésről és a felejtésről szeretnék gondolkodni veletek!

Négy dologról szólok: (1) Arról, hogy mi az, amire *mi emlékezünk*, (2) és mi az, amit *elfelejtünk*; és arról, hogy (3) mi az, amire *Isten emlékezik*, és (4) mi az, amit *ő akar elfelejteni*.

1. Mire emlékezünk szívesen?

Miközben annyi minden van, ami kimegy a fejünkből, vannak dolgok, amelyekre szívesen emlékezünk! Amiket szívesen dédelgetünk a szívünkben, és évekkel később is tisztán fel tudjuk idézni azokat a pillanatokat, körülményeket, de akár szavakat is, amelyek a megtörténtükkor elhangzottak.

Vannak, akik sohasem képesek elfelejteni a **jó tetteiket**. A napokban találkoztam valakivel, akivel beszélgetni kezdtünk, és két mondat után már arról beszélt, hogy mennyire sikeres azon a területen, ahol dolgozik. Sokszor érzem úgy, hogy az ilyen emberek alapvetően bizonytalanok, és azért fényezik magukat, hogy megerősítsék őket: – *Igen! Te tényleg jó ember vagy! Nagyszerű, amit csináltál!*

Azután szeretünk emlékezni a **sérelmeinkre**, a sebeinkre, a megbántódásainkra. (Érdekes, hogy arra nem, amikor mi okoztunk fájdalmat vagy sebeket másoknak!) Amikor idősök otthonában szolgáltam, döbbenetes volt hallgatni azokat a sérelmeket, amik évtizedekkel ezelőtt történtek egy-egy idős emberrel. Néhányuk arra már nem emlékezett, ami két perccel ezelőtt történt, volt, aki nem is ismerte fel a saját gyermekét, de annak a nevét nem tudta kitörölni az emlékei közül, aki 30 éve úgy belegázolt a lelki világába.

Azután miközben hamar elfelejtjük az átélt jókat, vagy mert hamar hozzászokunk azokhoz, vagy mert természetesnek vesszük őket, valaminek, ami jár nekünk, amit megérdemeltünk, évek, évtizedek múlva is emlékezünk a velünk történt **rossz dolgokra**. A rossz valamiért jobban belénk vésődik, jobban rögzül, mint az, ami jó.

2. Mit felejtünk el gyorsan?

Véletlen az, hogy a 103. zsoltár írója: Dávid, éppen erre biztatja népét: *ne feledd el, mennyi jót tett veled!* És már sorolja is, mi az, ami az ember hajlamos elfelejteni: Isten bocsánatát, irgalmát, gondoskodását, igazságosságát, kegyelmét, türelmét, szeretetét. Mennyire igaz ez, amire Dávid emlékeztet bennünket! Milyen sokszor van az úgy, hogy megrendül az életünk, átélünk valami súlyosat, és Istenhez fordulunk segítségért. De az idő szép lassan elhomályosítja az átélt csodákat, a megtapasztalt isteni segítséget, a várva-várt és megkapott megoldást. És hopp! Egyszerre elfelejtjük azt, Akihez oly gyakran könyörögtünk a bajban!

Emlékszel még a meghallgatott imádságaidra? Az Istennel átélt győzelmekre? A szabadításra, aminek örömét érezhetted? Arra, mikor Isten nagy jót tett veled?

Vagy olyanná lettél, mint Izráel, akit folyton figyelmeztetni kellett Istennek, mert újra és újra elfelejtették őt? *Elfelejtettek, mintha meghaltam volna, olyan lettem, mint egy kallódó tárgy.* ^{Zsolt 31,13.} – kesereghetne ezekkel a szavakkal Isten is. A ledöbbenetesebb példa erre a

Bírák könyve, ahol újra és újra, ciklikusan visszatérően, felejt a jóban Isten népe, majd jut hirtelen eszébe újra az elfelejtett és ezért lehangolt Isten a bajban. Ilyenek vagyunk, ilyenek voltunk mi is a magunk mögött hagyott esztendőben?

3. Mire emlékszik Isten?

Mennyire igazságtalanok vagyunk, amikor azt vágjuk Isten képébe, hogy elhagyott, hátat fordított, elfelejtett bennünket! Mert lehet, hogy érezzük életünk egy-egy pillanatában, mélységeinkben, akkor, amikor beköszön az életünkbe egy-egy tragédia. De a valóság ennek az ellenkezője!

Én formáltalak, az én szolgám vagy te, Izráel, nem feledkezem meg rólad! ^{Ézs 44,21b} | *Megfeledkezik-e csecsemőjéről az anya, nem könyörül-e méhe gyermekén? De ha ő meg is feledkeznék, én akkor sem feledkezem meg rólad!* ^{Ézs 49,15.} – és ez csak két idézet Ézsaiás könyvének két konkrét helyéről!

De nem erről szól az egész Biblia? Arról, amiről egy régi énekünk így szól: *A romlás után nem hagyál bűnünkben, Sőt te Fiadat ígéréd igédben, Hogy elbocsátod őtet mi közénkben, Emberi testben.* ^{RÉ 225.} Ez az énekvers a bűnbeeséses történetére emlékeztet, amikor Ádám-ban és Évában az egész emberiség fordított hát Teremtőjének, és felejtette el kollektíve Istent. De Isten nem felejtette el az embert! Ezért hangzott el ott és akkor, az emberiség történetének egyik legmélyebb pontján az ígélet: érkezik majd a Szabadító, aki megváltja népét bűneiből!

4. Mire nem akar emlékezni?

Az előző gondolatokkal már be is vezettük ezt az utolsó gondolatsort! Isten nem akar emlékezni a bűneinkre, arra, amivel megbántottuk és naponként megbántjuk Őt! Ahogy Dávid éneklia a felolvasott zsoltárban: *Amilyen messze van napkelet napnyugattól, olyan messzire veti el vétkeinket.* ^{Zsolt 103,12} De Ezékiás király is erre csodálkozott rá, amikor halálos betegségéből gyógyította meg Isten: *Bizony, javamra vált a nagy keserűség. Hiszen megmentettél az enyészet vermétől, és hátad mögé vetted minden vétkeidet.* ^{Ézs 38,17} Vagy amikor jövendőt ígér az összetört Izraelnek: *Eltörölöm hűtlenségedet, mint a felleget, vétkeidet, mint a felhőt.* ^{Ézs 44,22} De még ezeknél is felemelőbb, amit a Zsidók 10,17-ben olvasunk: *Bűneikről és gonoszságaikról pedig többé nem emlékezem meg.*

Ha megvalljuk bűneinket, Isten nemcsak megbocsátja, hanem azonnal el is felejti azokat. Nem túlozzuk el az igazságot, ha azt mondjuk, hogy bűneinket azonnal beleveti az ő feledése tengerének mélyébe. Egy hívő ember, aki óriási küzdelmet folytatott egy szokássá vált bűnével, amikor újra és újra engedett a kísértésnek, így kiáltott keserűen: *Uram, már megint megtettem azt.* És akkor mintha hallotta volna, hogy az Úr ezt mondta: *Mit tettél meg újra?* – Valaki egyszer ezt mondta: „**Nem tudom, hogyan képes Isten mindentudása felejtetni, de azt tudom, hogy bűneimet elfelejti.**” (Dávid Seamands) Joggal emlegetik azt a mondatot, hogy amikor Isten valamit megbocsát és elfelejt, és bűneinket a tenger mélyére veti, felállít egy táblát ilyen felirattal: **Halászni tilos!**

Befejezés

Áldjad, lelkem, az Urat, és egész bensőm az ő szent nevét! Áldjad, lelkem, az Urat, és ne feledd el, mennyi jót tett veled! Zsolt 103,1-2. Gyertek! Engedjünk az ige biztatásának, és adjunk hálát mindazért, amit cselekedett rajtunk Isten az óesztendőben!

